

Belföldi hírek

bb 1. magyar gazdasági küldöttség utazott a szovjetunióba

sl/gg-ju

1975. szeptember 7.

vasárnap magyar gazdasági delegáció utazott a szovjetunióba, az 1976-80. évi tervegyeztetés lezárására.

a küldöttség vezetője huszár istván miniszterelnökhelyettes, az országos tervhivatal elnöke, aki a vietnami demokratikus köztársaságból visszatérően moszkvában csatlakozik a delegációhoz.

a delegáció tagjai: dr. szekér gyula miniszterelnökhelyettes, dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, nemeslaki tivadar kohó- és gépipari miniszter, dr. simon páل nehézipari miniszter, dr. hetényi istván tervhivatali államtitkár.

az elutazó delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. polinszky károly oktatási miniszter, gácsi miklós, kohó- és gépipari minisztériumi államtitkár és gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

-. -

9.45 /ju

K. 13.02

- 1 -

bb.2. film balmazújvárosról

vid/sza/szõ

1975. szeptember 7.

„falunk szívének dobbanása,, címmel készített filmet magyar józsef a hortobágy-széli nagyközségrõl, balmazújvárosról. a film diszbemutatóját vasárnap délelõtt tartották a veres péter mûvelõdési ház nagytermében, amelyre a falu lakói mellett meghívták vendégként azokat is, akik balmazújvárosról származtak el más városokba, más településekre. a négy-részes produkciót szeptemberben a televízió is bemutatja, amelynek föld, kenyér, szabadság az alcíme, s balmazújváros, multját, jelenét és jövõjét tárja a nézõk elé./mti/

--

bb.3. tanévnyitó és diplomakiosztó ünnepség a debreceni tanítóképzõben

vid/a/szõ

1975. szeptember 7.

ünnepélyes tanévnyitót tartottak vasárnap délelõtt debrecenben, a hungária kamara színházban. a debreceni tanítóképzõ intézet ünnepi tanácsülésén adták át az 1974-75-ös tanévben végzett levelezõ hallgatók diplomáját is.

a megjelenteket dr. mikesz ferenc igazgató köszöntötte, majd miklósvári sándor oktatási minisztériumi osztályvezetõ mondott ünnepi beszédet./mti/

--

bb.4. szolnok megyei küldöttség utazott kjusztendilbe

vid/a/szõ

1975. szeptember 7.

huszonhét tagu, jórészt tanácsi dolgozókból álló delegáció utazott vasárnap szolnok megye bolgár testvérmegyéjébe, kjusztendilbe. a küldöttség tíz napot tölt a baráti országban, ismerkedik a testvérmegye gazdasági és kulturális fejlődésével, találkozik a z üzemek, intézmények dolgozóival, erősítik a barátság szálait az ottani tanácsok dolgozóival./mti/

--

12.10/a

F. 13.15

bb.5. illés árpád festõmûvész kiállítása gyõrött

vid/a/szõ

1975. szeptember 7.

illés árpád festõmûvész képeibõl nyílt kiállítás vasárnap a gyõri xantus jános muzeum képtárában a képzõmûvészeti világhét alkalmából. az idõs festõ gyõrött kezdte mûvészi pályáját. mostani tárlatán 103 festményét mutatja be. /mti/

--

bb.6. több-száz esztendõs fegyvergyûjtemény került elõ brennbergbányán

vid/a/szõ

1975. szeptember 7.

hatvan daraból álló, értékes tizenhatodik, tizenhetedik és tizennyolcadik századbéli fegyvergyûjtemény került elõ vízvezeték-árok ásása közepette a sopron fölötti hegyekben lévõ brennbergbányán. a gyûjteményrõl sikerült megállapítani, hogy dr. dreisinger józsef egykori bányaorvos tulajdonát képezték, aki a második világháború végén elásta azokat. a régi fegyverek, vas-sisakok, vaskesztyûk és mellvérték, szabályák és más tárgyak a soproni liszt ferenc muzeum tulajdonába kerültek./mti/

--

bb.7. polgári védelmi verseny kaposvárrott és gyõrött

vid/a/szõ

1975. szeptember 7.

a polgári védelem 25 éves jubileuma alkalmából szombaton és vasárnap rendezték meg kaposvárrott a somogyi polgári védelem megyei versenyét. a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárának sporttelepén az elsõ napon a mûszaki és vegyvédelmi alakulatok próbatételére került sor. romeltakarítási feladatot hajtottak végre; átjárót építettek egy romos területen.

/folyt.köv./
12.30/a

- 3 -

F. 13.20

bb.7./ polgári védelmi....folyt./-a

markolóval készítettek utat maguknak, majd fából ácsoltak ideiglenes átkelőt. a feltételezett sérülteket mentették az óvóhelyről, falat bontottak léghaláppal. százhuszonhét perc alatt szinte minden lépést előre kiszámítva hajtották végre a feladatot. a cukorgyár vegyvédelmi csapata - bár a verseny előtt éjszakai műszakban dolgoztak - szép eredményt ért el: belépőt kaptak az országos versenyre, a műszaki alakulatok közül a villamosági gyár csapata jutott tovább. vasárnap az egészségügyi szakaszok versenyével folytatódott a megyei vetélkedő.

ugyancsak a negyedszázados évforduló tiszteletére rendeztek nagyszabású versenyt vasárnap győrött, amelyen a legjobb szakszolgálati csapatok mutatták be tudásukat. a verseny során elsősorban a gyors életmentést gyakorolták, illetve mutatták be. a legjobb eredményt elérő csapatokat megjutalmazták. az első helyezettek részt vesznek a közeljövőben szolonokon megrendezésre kerülő országos versenyen./mti/

bb.8. élénk idegenforgalom a győr-sopronban

vid/a/szö

1975. szeptember 7.

a vasárnapi borus idő sem tudta elriasztani a turistákat sopronból. telt ház volt a szállodákban, a turistaszállásokon és a fizetővendég szolgálat szobáiban. a pihenők ezrei főként a kirándulást választották. sok látogatója volt a középkori belváros állandó tárlatainak, gyűjteményeinek. még vasárnap délelőtt is tíz turistacsoport érkezett a városba az ország különböző részeiből. a közeli fertő-tó magyar oldalán, a fertőrákosi öbölben már csak a bátrabbak fürödtek, annál élénkebb volt azonban a vitorlás élet.

/folyt.köv./

12.35/a

- 4 -

F 1325

bb.8./ élénk.....folyt./-a

élénk vendéggjárás volt győr-sopron megye termálvizes fürdőiben; a győrben, a mosonmagyaróváriban, a csornaiban, a hegykőiben és a lipótiban. szép számmal kirándultak ausztria és csehszlovákia határmenti területeiről is.

idegenforgalmi csucs volt pannonhalmán. a várat és környékét valósággal megszállták a kirándulók. a legnagyobb érdeklődés a jedlik ányos születésének 175. évfordulója tiszteletére rendezett emlékkiállítás kíséretében, ahol megtekintették a dinamo őst és számos más felbecsülhetetlen értékű találmányt, amely a nagy tudós-feltaláló nevéhez fűződik. az augusztus elsején nyílt kiállításnak eddig több mint 20 ezer látogatója volt./mti/

-.-

bb.9. hajózási csucsforgalom a szigetközben

vid/a/szö

1975. szeptember 7.

rendkívül élénk volt a hajóforgalom vasárnap a szigetközi duna-szakaszon, ahol már javában tart az őszi csucsforgalom. a vontató hajók sűrűn felhangzó kürtje ezen a napon is felverte az ártéri erdők csendjét. a közepesen magasabb vízállás különösen kedvez a hajózásnak. a máskor gázlós, menderszükületekkel teli szigetközi duna-szakaszon most minden akadály nélkül, teljes terheléssel közlekedhetnek azok a hajók is, amelyek már a legnagyobb, az 1300 és az 1500 tonnás uszályokat vontatják.

a kedvező hajózási helyzet ellenére teljes erővel folyik az a folyamszabályozási program, amelynek célja: mesterséges partfal kiépítésével, különleges vizalatti betonművek telepítésével meggyorsítani a duna folyását, hogy az osztrák duna-szakasztól érkező hordalék ne ezen a gázlós szakaszon rakódjon le. a pozsony alatti duna-szakasz még jelenleg is a legnehezebben hajózható.

a munkákat szoros összhangban végzik a csehszlovák és a magyar vízügyi szervek. a munkák értéke a magyar oldalon meghaladja a 200 millió forintot, a csehszlovák részen pedig megközelíti a 200 millió koronát. a nagyszabású folyamszabályozási program még több éven át tart. az elvégzett munkák akkor sem válnak feleslegessé, ha megépül a tervezett csehszlovák-magyar dunai erőmű és vizlépcső rendszer./mti/

12.45/a

- 5 -

F 1330

10. kezdődik a,, cukor-szezon,, a kisalföldön is

vid/a/szö

1975. szeptember 7.

a hét végén meggyorsult a cukorrépa-szállítása az alföldről a kisalföldre. vasárnap is fogadták a szállítványokat az ország második legnagyobb cukorgyárában, a petőháziban. a készletek már olyan bőségesek, hogy hétfőn reggel ebben a nagykapacitású gyárban is megkezdődhet a gyártási szezon. a győr/megyei gazdaságok közül elsőnek a nagyszentjánosi állami gazdaságban kezdték meg a cukorrépa szedését. hétfőtől valamennyi betakarító gépsorukat munkába állítják.

↳ sopron

vasárnap győr-sopron megye több körzetében nagy gépi erővel végezték az őszi szántást. több helyen a kerésszövetekben is dolgoztak. a legtöbb termelőszövetkezetben a traktorokat két, vagy nyújtott műszakban üzemeltetik./mti/

--

bb.11. időjárásjelentés

a/szö

1975. szeptember 7.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 7-én, vasárnap, 12 órakor
többfelé eső, zivatar

az atlanti óceán északi térségéből továbbra is hűvös léghullámok áramlanak a brit-szigeteken és a skandináv-félszigeten át szárazföldünk középső részei felé. a hűvös levegő első hulláma, amely az elmúlt 24 óra folyamán a kárpát-medencét is elárasztotta, vasárnap reggel már a szovjetunió európai területének nyugati részén, valamint a fekete-tenger környékén okozott esőket, helyenként zivatarokat és megerősödő szelet. a hűvös levegő második hulláma az enyhe levegő keveredésének területén, az alpokban, olaszország északi felén, valamint a kárpát-medence nyugati részén tulnyomóan felhős volt az idő, szórványosan esett az eső, néhány helyen zivatar keletkezett. a következő 36 órában a kárpát-medencében az említett keveredési zóna lesz az időjárás meghatározója. így felhős időre kell számítani.

/folyt.köv./
13.00/a

-6 -

F 13.40

bb.11./ időjárás.....folyt./-a

hazánkban szombaton az északkeleti megyékben borult vagy erősen felhős maradt az ég, máshol 5-9 órán át sütött a nap. az északkeleti országrészben több, az ország más részén csak néhány helyen volt zápor, zivatar. a leghullott csapadék-mennyiség csak néhány helyen érte el a 10-15 mm-t, de kisménán 17, putnokon 23 mm-t mértek. a hőmérséklet napközben általában 21 fokig emelkedett. vasárnap hajnalra 10-17 fokig hűlt le a levegő. a kora reggeli órákban helyenként köd képződött. a délelőtti folyamán erősen felhős idő volt, a ködök nagy része feloszlott. a déli megyékben néhány helyen esett az eső, egy-két helyen zivatar is keletkezett. a hőmérséklet 11 órakor a ködös sopronban csak 14 fok volt, máshol 17-22 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 18,9 fok volt, a 100 éves átlagnál 0.3 fokkal magasabb.

vasárnap, 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok volt.

a duna vizállása budapestnél 332 cm, 18.8 c. fok.

várható időjárás hétfő estig:

tulnyomóan felhős idő, többfelé eső, zivatar.

mérsékelt, időnként megélénkülő délkeleti, déli, elsősorban a dunántúlon több helyen megerősödő és északnyugatra forduló szél.

hűvös idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: nyugaton 17-21, máshol 21-25 fok között. /mti/

--

13.05/a

- 7 -

F 13.45

bb.12. a dunántúli ipari szakmunkástanulók versenyének eredményhirdetése

vid/a/szö

1975. szeptember 7.

a szocialista szakmunkásképzés 25. évfordulója tiszteletére kétnapos szakmai versenyt szervezett a végzős szakmunkástanulók részére siófokon az okisz ifjúsági bizottság szakmunkástanuló albizottsága, valamint a kilenc dunántúli megye ipari szövetezeteinek szövetsége. a gazdag program szombaton a gyakorlati és elméleti versenyekkel kezdődött: 11 szakmában 160 fiatal mérte össze tudását. vasárnap délelőtt sport-és kulturális rendezvényekkel, valamint balatoni sétahajózással folytatódott a jól sikerült találkozó. az egyéni szakmai versenyt a következő tanulók nyerték: villanyszerelő szakmában: glavaničs tiber/vas megye/; szobafestő-mázoló: juhász róbert/fejér megye/; kőműves: barta károly/fejér megye/; víz-,gáz- és csőszerelő: németh béla/vas megye/; férfi fodrász: csóti zsuzsanna/baranya megye/; asztalos: nagy zoltán/győr-sopron megye/; férfi szabó: szilágyi lajos/fejér megye/; női szabó: józsa mártia/vas megye/; női fodrász: kovács ibolya/győr-sopron megye/; szerkezet-lakatos: tokodi károly/baranya megye/; autószerelő: gács lászló/győr-sopron megye/;

a megyék közti összetett pontversenyt tolta megye nyerte fejér és győr-sopron előtt. a szakmai verseny helyezettei oklevelet és pénzjutalmat kaptak. megjutalmazták az első helyezettek oktatóit is. /mti/

--

bb 14. árpád-ünnepség ópusztaszeren - apró antal ünnepi beszéde

vid-ju szö

1975. szeptember 7.

árpád-émlékünnepélyt rendeztek vasárnap a csongrád megyei ópusztaszer község határában. itt áll a milleniumi emlékmű, tetején a honfoglaló fejedelem szobrával. az első országgyűlés emlékéit idézi a monumentális alkotás. ezen a helyen hagyomány sarjadt a „második honfoglalás”, a földosztás idején: a felszabadulást követően, 1945 tavaszán az árpád előtt gyűltek össze a hajdani zsellérek, napszámosok, hogy leverjék az első földosztási karókat. azóta minden év szeptemberének első vasárnapján megemlékeznek a két honfoglalásról. /emlékmű

/ folyt. köv./

14.20/ju

- 8 -

R. 15. 25

bb 14. / árpád-ünnepség ... 1. folyt./-ju

a reggeli órákban térzene fogadta a megye minden részéből külön, autóbuszokon, személygépkocsik seregén és motorke-rekpárok érkezőket. mintegy tizenötezren jöttek össze az egykori szeri pusztá népének utódai az ópusztaszeri árpád-emlékműnél rendezett, 10 órakor kezdődött nagygyűlésre.

a díszemlévényen foglalt helyet apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, dr. szentistványi gyuláné, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, dr. komócsin mihály, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, dr. perjési lászló, a csongrád megyei tanács elnöke, valamint a megye más párt, állami és tömegszervezeti vezetői, országgyűlési képviselői, a nyári küzdelmes betakarítási munkákban legjobban kitűnt szervezetek vezetői.

a nagygyűlést dr. szentistványi gyuláné nyitotta meg, majd apró antal emelkedett szólásra.

bevezetőben az mszmp központi bizottsága, a hazafias népfront országos tanácsa nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd hangoztatta:

- a pusztaszeri táj, ahol az ünnepre sereglők esztendő-ről-esztendőre egybegyűlnek, nevezetes emlékhelye népünknek. valahányszor összegyűlünk itt pusztaszeren, a legelső magyar országgyűlés színhelyén, tisztelettel gondolunk vissza őseink harcaira, küzdelmeire, akik itt, a duna-tisza táján új és végleges hazát adtak 11 évszázaddal ezelőtt a magyarságnak.

a továbbiakban röviden vázolta pusztaszer földjének történetét 1944-ig, a második honfoglalásig. - a megváltást az évszázados földesuri rabságból e környék szegényparasztjai számára éppugy, mint az egész ország dolgozó népe számára a felszabadító vörös hadsereg hozta harminc évvel ezelőtt, amikor pusztaszer az új, a végső honfoglalás színterévé lett, - mondotta. - az ideiglenes nemzeti kormány 1945. március 15-én hozott határozatot a földreformról és itt, pusztaszeren már március 29-én megkezdődött a földosztás. valósággá vált a magyar parasztok sok évszázados álma, eldőlt az ezeréves per, a szegényparasztok földhöz jutott. mindezt a felszabadulás tette lehetővé. a márciusban kiosztott föld 80 százaléka május végére meg volt művelve. joggal mondhatjuk el e nagy-szerű forradalmi átalakulás után, hogy itt, pusztaszeren verték be az első szöveget a nagybirtokos rendszer koporsójába, éppen itt, az árpád-emlékmű lábánál. a magyar kommunista párt kezdeményezésére mindenütt megkezdődött a felszabadult országrészen a földosztás, végül is 642 ezren kaptak földet és 350 ezren házhelyet az országban. a magyar parasztság már ekkor jól megértette, hogy mit jelent a földreform, hogy szabad élete éppen pusztaszeren kezdődött el. / folyt. köv./

14.33/ju

- 9 -

J. 15. 50

bb 14. / árpád-ünnepség ... 2. folyt./-ju

- azóta több mint 30 év telt el, s a magyar ugar bőven termőre fordult. a felszabadult földeken ma szocialista termelőszövetkezetek működnek. a környék népe ma már nem a házi harang kongatására indul a földekre, hanem a saját meggyőződéséből, szorgalmából, hogy mind virágzóbbá tegye a közös földet, a szövetkezeti gazdaságot.

- a felszabadulás óta eltelt három évtizedben teljesen új arculatot kaptak az évszázadokon át oly elmaradott, egyhangú alföldi tájak. az ország egészére jellemző dinamikus fejlődés az alföldi városok mai életében is jól érzékelhető. a társadalmi átalakulás nyomán hatalmas léptekkel tört elő a szocialista urbanizáció, s napjainkban tanúi lehetünk annak, hogy az alföld 36 városának mindegyike a soha nem látott virágzás, a rendkívül gyorsütemű gyarapodás korszakát éli. tulnyomó többségük munkásvárossá fejlődik, ami egyben biztosítéka annak is, hogy anyagi és szellemi gyarapodásuk egyenletes és töretlen lesz a következő esztendőben is!

apró antal beszéde további részében a magyar népköztársaság külpolitikájával foglalkozva többek között utalt a helsinki közelmúltban lezajlott európai biztonsági és együttműködési értekezletre, amelyen az egyes országok legmagasabb szintű képviselői foglaltak állást az európai béke

megszilárdítása, a békés egymás mellett élés elvének érvényre juttatása mellett.

végezetül a júniusban megválasztott új országgyűlésről szólt, majd hangsúlyozta:

- ezen a történelmi ünnepen, ezen a nagylétszámú és mégis közvetlen hangulatu gyűlésen is elmondhatjuk: ha vannak is gondjaink, ha még oly nagyok is az előttünk álló feladatok, történelmi tapasztalatainkat, barátaink internacionalista segítségét, népünk jótulajdonságait számításba véve bizakodva tekinthetünk a jövőbe!

a nagygyűlés után kezdetét vette az egész napos szórakoztató program: kulturális műsor, majd lovasverseny és bemutató következett. /mti/

--

14.40/ju

- 10 -

F. 15.55

b b 15. szőttés ruhák és ötvös ékszerek tárlata szegeden

vid/-ju sző

1975. szeptember 7.

szegeden a bartók béla művelődési központban vasárnap nyílt meg preiser klára szövő iparművész és barta éva ötvös-művész kiállítása. mindketten az öltözködésben rejelő iparművészeti lehetőségeket szemléltették alkotásaikkal. a közös kiállításon egyedi ruhadarabok, szebbnél-szebb szöttések és ötvösművészeti remek, ötvös ékszerek láthatók. /mti/

--

bb 13. befejeződött az országos rendőr-kutya verseny

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

vasárnap békéscsabán bemutatóval ért véget az országos rendőrnnyomozó-kutya verseny, a két évenként megrendezésre kerülő seregszemlén az ország tizenkilenc megyei és a budapesti rendőr-főkapitányság legjobb husz nyomozó kutya versenyzett a végső helyezéért.

a versenyen bemutatták, hogy a rendőri munka gyakorlati végrehajtását hogyan segíti a nyomozókutya. a program előtt a mintegy tizenötezer főnyi közönséget a belügyminisztérium duna művészegyüttese szórakoztatta. ezt követően dr. haraszti jános ezredes, a békés megyei rendőr-főkapitányság vezetője nyitotta meg a bemutatót. a nyomozó kutyák a kötelező, fegyvelmező gyakorlatok után az ugynevezett szimat-felvételt és nyomkövetést mutatták be, majd idomítójukat szabadították ki guzsbakötésből, kerékpáron menekülő fogtak el. a különböző akadályok leküzdését követően magassági ugró-verseny következett. az ebben a számban indult hét kutya közül öt ugrotta át, illetve küzdötte le a három méteres magasságot. nagy sikert arattak az okos kutyák a fegyveres támadó elfogásával, valamint a tömegverekedés leszerelésével.

az 1975.évi országos nyomozókutya verseny győztese: a budapesti rendőrfőkapitányság tuskó nevezetű kutya lett. /mti/

--

14.50/ju

- 11 -

F. 16.00

mbb 16. befejeződött a 18. országos biológiai napok rendezvény-sorozata

vid-ju szó

1075. szeptember 7.

vasárnap dr. hortobágyi tibornak, a tudományos ismeretterjesztő társulat/biológiai választmánya elnökének zárszavával véget ért a 18. országos biológiai napok háromnapos rendezvény-sorozata, amelynek színhelye a nyíregyházi besenyei györgy tanárképző főiskola volt. a résztvevők - tanárok, szakfelügyelők, orvosok, mérnökök, tudományos kutatók - három konferenciái ülészakon informálták egymást a biológiai kutatások három évtized alatt elért kiemelkedő hazai és külföldi eredményeiről, a természet- és környezetvédelem jelentőségéről, megbeszéltek a környezetvédelemmel kapcsolatos legfontosabb feladatokat. az előadásokat kiállítások, filmvetítések egészítették ki, tették szemléletesebbé, a programok szünetében pedig megismerkedtek a résztvevők szabolcs-szatmár megye legszebb tájaival, nevezetességeivel. /mti/

↳ országos -.-

bb 17. finnugor vasárnapok pécssett

vid-ju szó

1975. szeptember 7.

a budapesten szeptember 9. és 15. között sorrakerülő iv. nemzetközi finnugor kongresszus tiszteletére finnugor vasárnapok kezdődtek pécssett. a janus panonius muzeum néprajzi osztályán kiállítás nyílt a finnugor kérdéssel foglalkozó régi és mai szakkönyvekről, a rokonnépek meséit és mondáit feldolgozó könyvekből, kalevala-kiadványokból, s térképek mutatták be a finnugor népek európai és ázsiai elterjedését. mándoki lászló néprajzkutató, a janus panonius muzeum osztályvezetője méltatta a közelgő kongresszus jelentőségét, beszélt a finnugor népek kulturájáról és megemlékezett a kalevala finn eposz egyik magyar fordítójáról, vikár béláról, aki valaha pécssett tanított. ezt követően hanglemezekről a rokon karjalai, mordvin, udmurt és mari népek zenéje csendült fel. a következő finnugor vasárnapon - szeptember 14-én - nemzetközi vendégcsere is részt vesz, a iv. finnugor kongresszus nyelvészeti szekciójának tagjai ugyanis ez alkalommal pécssettre látogatnak. /mti/

-.-

15.00/ju

- 12 -

R. 16.15

bb 18. tiszteletadás a szigetvári hősöknek - emlékünnepe az 1566-os várvédelem évfordulóján

vid/-ju szó

1975. szeptember 7.

szigetváron emlékünnepeket rendeztek vasárnap az 1566-os hősi várvédelem 409. évfordulója alkalmából. a város népe egész napos eseménysorozattal adózott zrinyi miklós és vitézei emlékének. hazánkban ez a legrégebbi világi jellegű ünnepély. zrinyi zászlótartójának, juranics lőrincnek egy kései leszármazottja még 1833-ban alapítványt tett a várvédők emlékére és azóta minden év szeptember 7-ét - zrinyi és társai kirohanásának napját - a hősök tiszteletének jegyében ülik meg szigetváron.

a vár udvarán meggyújtották az ünnepi lángot a hősök emlékeztére, majd látványos zászlójátékra került sor a szigeti veszedelem című eposz v. éneke alapján. miközben egy versmondó a költemény sorait recitálta, az uttorok különböző színű zászlókkal megjelenítették zrinyi és huszomégy hadnagyának esküjét, amellyel megfogadták, hogy utolsó lehetőségükig védelmezik a szigeti várat a tulerőben levő török ellen. koszorút helyeztek el a hadvezér: zrinyi miklós és a várkapitány: horváth márk szobrai mellett, valamint a hősök oroszlanos emlékművénél.

a nap kiemelkedő eseménye volt a tit történelmi választmányának gondozásában megrendezett tudományos emlékülés, amelyen magyar és jugoszláv történészek ismertették a zrinyi kutatás legújabb eredményeit. a vár egyik kazamatájában kiállítás nyílt a szigetváron élő neves képzőművész, zágon gyula fába faragott történelmi arcképeiből. a művész félezer éves tölgyfából - amely valaha szigetvár városkapujának tartópillára volt - formálta ki nemzetünk xvi-xvii. századi nagyjainak portréit. az évforduló alkalmából negyvenöt személynek a város javára kifejtett munkássága elismerésül átadták a szigetvárért emléklakettet.

a hagyományoknak megfelelően a vár sáncaiban napszálltáig görögtek a mozsarak, emlékeztetve szigetvár lakosságát az 1566-os ostrom drámai óráira. /mti/

-.-

15.05/ju

- 13 -

R. 16.15

bb 19. fodor józsef festőművész kiállítása hódmezővásárhelyen

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

hódmezővásárhelyen, a tornyai jános muzeumban vasárnap nyílt meg a fodor józsef festőművész műveiből rendezett tárlat. a muzeum földszinti és emeleti termeiben elhelyezett 91 nagyméretű festmény zöme alföldi tájakat, embereket ábrázol, de a hódmezővásárhelyen élő művész többek között megörökítette vásznain a tokaji hegyvidék szépségeit is. /mti/

bb 20. változatos kulturális és sportműsor szórakoztatta a mecseki bányászokat

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

a mecseki szénbányák dolgozóit változatos műsor szórakoztatta vasárnap. ezzel vette kezdetét a november végéig tartó bányász kulturális és sport hetek programja.

komlón zenés ébresztő, térzene keltett hangulatot az ünnepi eseményekhez. sokan hagyták el a várost és a közeli sikonda-fürdön töltötték a napot. a festői környezetű üdülőhelyen repülő- és helikopter bemutató, ejtőernyős ugrás, majd az állami népi együttes több mint száz tagjának látványos szabadtéri előadásra nyújtott élményt. ezen a napon ádták át a sikondai tószinpadhoz vezető nagyon szép, huszonnégy méter hosszú hidat, amelyet a hidépítő vállalat dolgozói készítettek társadalmi munkában. ezeken kívül képzőművészeti kiállítás, az mhsz országos rádióiránymérő versenye, továbbá a luna park színes programja kínált kikapcsolódást, szórakozást.

a következő hetekben fuvós-zenekarok hangversenye, fel-szabadulási olvasó pályázat, bányászfestők tárlata, zenés beszámoló, néptáncost, iparművészeti kiállítás szerepel sok más mellett a komlói és pécsi bányász művelődési házak műsorában. /mti/

-.-

15.15/ju

- 14 -

R 1630

felhasználható: 17 órától!

bb 21. bányásznapi kincsesbányán

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

a fejér megyei bauxitbányák vállalat vasárnap kincsesbányán tartotta meg bányásznapi ünnepségét. a dunántul egyik legnagyobb, évi 900 ezer tonna bauxitot termelő bányája az idén új területen, a teljesen gépesített rákhegy ii. bányában kezdte a termelést. a bányászokat stubnyán istván, a magyar alumíniumipari tröszt vezérigazgató-helyettese köszöntötte ünnepi beszédében. részt vett a bányásznapi nagygyűlésen dr. juhász ádám nehézipari miniszterhelyettes és

szakszervezetének titkára. főcse lajos, a vegyipari dolgozók

az ünnepség után színvonalas kulturműsor, majd bál szórakoztatta a bauxitbányászokat kincsesbányán. /mti/

-.-

felhasználható: 16 óra után!

bb 22. befejeződött a 6. országos népzenei találkozó

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

kecskeméten vasárnap befejeződött a 6. országos népzenei találkozó háromnapos programja, amelyen több mint 300 népi énekes, népzeneész, népdalkutató, zeneesztéta, költő, író és pedagógus vett részt.

a szakemberek megvitatták a népdalkincs ápolásával, továbbadásával kapcsolatos teendőket, az együttesek és szólísták pedig számos nagyszerű bemutatót tartottak. vasárnap - az ifjúság és a közművelődés napján - egyebek között a páva-kör-mozgalom s a népzene iránti közönségigényről tanácskoztak, a megyei művelődési központban fiatal népművészek léptek fel, a város központjában pedig több órás szabadtéri népzenei műsort rendeztek. végül a régi szokásokat felevenítő bemutató előadásra került sor a művelődési központban. /mti/

-.-

15.23/ju

- 15 -

R 1635

felhasználható: 17 órától!

bb 23. észt kereskedelmi delegáció érkezett szolnok megyébe

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

észt kereskedelmi delegáció érkezett vasárnap szolnok megyébe, a megye testvérvárosából, tallinból. az öttagú küldöttség péntekig lesz a szolnokiak vendége, s a megye kereskedelmi hálózatát, szolgáltató egységeit tanulmányozza. /mti/

bb 24. hazánkba érkezett a brit lakás- és építésügyi miniszter

be-ju sző

1975. szeptember 7.

bondor józsef építésügyi- és városfejlesztési miniszter meghívására vasárnap hazánkba érkezett reginald freeson brit lakás- és építésügyi miniszter. a miniszter és a kíséretében levő szakértők öt napot töltenek Magyarországon, és ezalatt megbeszéléseket folytatnak a két-oldalú műszaki, gazdasági kooperációs kapcsolatok kiszélesítésének lehetőségeiről az építőipar, lakásügy különböző területein. a delegációt a repülőtéren simor jános építésügyi- és városfejlesztési miniszter-helyettes fogadta, jelen volt john wilson, az egyesült királyság budapesti nagykövete is. /mti/

bb 25. mártir-émlékművet avattak tatabányán

mm-ju sz

1975. szeptember 7.

vasárnap felavatták tatabánya-ujváros főterén a fel-szabadulás téren azt a monumentális mártir-émlékművet, amelyet a fasizmus áldozatainak tiszteletére emeltek. az ünnepséget a 25. bányásznapi eseményeivel kötötték össze, hiszen a 60 szakszervezeti funkcionárius - akiknek a nevét az emlékművet övező kőfalba vésték - többsége bányász volt.

/ folyt. köv./

15.30/ju

- 16 -

F. 16.55

bb 25. / mártir-émlékművet ... 1. folyt./-ju

az ünnepségen ott voltak a megye és a város párt-, állami-, tömegszervezeti vezetői, a mártirok hozzátartozói, harcostársai. szunyogh lászló, a városi pártbizottság első titkára avató beszédében visszaemlékezett a tatabányái bányászoknak arra a hősiességére, amelyet az egyre fokozódó és kegyetlenebbé váló kommunistaellenes hajsza közepette, majd az illegálisban is folytattak. szervező munkájuk eredményeként a bányászok - baloldali érzelmeik kifejezéséül - tömegesen léptek be a bányász szakszervezetbe. az ellenállás, a háborúellenes megmozdulások megtorlására 1944 októberében és novemberében ismét nagy letartóztatási hullám söpört végig tatabányán. akkor hurcolták a németországi haláltáborokba a több mint 60 szervezett munkást, bizalmi, vezetőségi tagot, akik közül csak néhányan maradtak életben.

emléküket eddig az aknáknál elhelyezett márványtáblák őrizték, amelyeket most, hogy több bánya kimerülőben van, a megyei munkásmozgalmi muzeumba szállították.

az avató ünnepségen a bányászegyüttes műsora után megszervezték az emlékművet, marosits istván szobrászművész és keserü kálmán építész alkotását, majd a hozzátartozókat, harcostársakat helyezték el az emlékezés virágait. /mti/

felhasználható: 19 órától!

bb 26. a déryné színház előadása tatabányán

vid-ju sző

1975. szeptember 7.

a 25. bányásznapi tiszteletére jubileumi előadást rendezett vasárnap tatabányán a megalakulásának negyedszázados évfordulóját ünneplő déryné színház. a közönség, - főként a szocialista bányászbrigádok tagjai - nagy tetszéssel fogadta tamási áron: boldog nyárfalevél című három felvonásos színművét. az előadás után adott fogadáson komárom megye és tatabánya közönsége nevében megajándékozták a jubiláló színházat, amely a magyar társulatok közül a legtöbbet szerepel a megyében. /mti/

15.45/ju

- 17 -

F. 16.55

bb 27. az eső ellenére csucsforgalom a mezőgazdasági kiállításon

i jf/mm-ju szö

1975. szeptember 7.

Jászonyi Ferenc, az mti tudósítója jelenti:

a budapestieknek és természetesen a vidékieknek is fő programja volt vasárnap a mezőgazdasági kiállítás, amelyet ezen a napon nem fogadott kegyeibe az időjárás. az eső napjában többször is elérte, de ez sem szegte kedvét a látogatóknak, a vendégeknek; ismét hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a rendezvény iránt. a látogatókat legalább 800 autóbusz hozta a kiállításra, vasárnap az ország legforgalmasabb autóbussz-pályaudvara kétségkívül a kiállítás környéke volt. több ezer személygépkocsi parkolt a kijelölt helyeken, sok autós már nem is jutott hely, ők a közeli ideiglenes parkolóhelyeken állították le járműveiket. a közlekedésszervezés ismét szervezettervezetten irányította a vásárvárosba irányuló forgalmat, időnként azonban mégis forgalmi dugók keletkeztek, olyan nagyszámú jármű haladt a túlszűrt utakon a kiállításra.

a látogatók ezen a napon is jól szórakoztak a kiállításon. igaz, a meg-megújuló esők elől időnként a pavilonokba kellett huzodniuk, de azután folytathatták a sétát a 36 hektáros területen. feltűnően sokan keresték föl a könyvesboltokat, ahol egy hét alatt 500 ezer könyvet adtak el, s vasárnap is legalább 8-10 ezer szakmai és szépirodalmi művet vásároltak meg. jelesre vizsgázott a vendéglátás; összesen 36 étterem, bisztró és elárusítóhely szolgálta ki a vendégeket, közöttük az igen kedvelt tájjellegű ételeket főző konyhák.

sokan vették körül a szovjet traktorokat a kiállítás főterén. a baráti ország gyárainak termékeit jól ismerik a magyar mezőgazdászok, a legújabb típusok mégis sokaknak újdonságot jelentettek. ny.p. pedaj, a moszkvai mezőgazdasági gépesítési kutató intézet tervező részlegének igazgatóhelyettese elmondotta: a mezőgazdasági kiállításon három szovjet traktortípust tüntettek ki aranyéremmel, s ezt elismerésnek tartják, tekintettel a kiállítás magas műszaki színvonalára. az új típusú gépek közül felhívta a figyelmet a k-700-as nehéztraktorra, amely 200 lóerős teljesítményével növeli a mezőgazdasági munka termelékenységét. ebből a típusból idén már nagyobb sorozatot kap a magyar mezőgazdaság. a leningrádi kirov traktorgyárban készül a típus továbbfejlesztett változata, a k-701-es erőgép, amely még kényelmesebb, mint az alapváltozat, és motorjának teljesítménye eléri a 300 lóerőt.

/ folyt. köv. /

15.50/ju

- 18 -

17.20

bb 27. / az eső ellenére ... 1. folyt./-ju

ez a gép is tovább gazdagítja majd a magyar mezőgazdasági traktorállományt. magyarországon jól bevált az mtz 50-es és az mtz 80-as típus. / ez utóbbi az aranyérmes szovjet gépek listáján szerepel. / a volgográdi gyár tervezői azon fáradoznak, hogy 100 lóerőre növeljék a gép teljesítményét, s ezzel újabb, igen keresett típushoz juttatják a magyar mezőgazdaságot is. arra a kérdésre, hogy meddig célszerű fokozni a traktorok motorteljesítményét, - ez ugyanis erősen foglalkoztatja a magyar szakembereket - elmondotta, hogy a szovjetunióban a helyi viszonyok megkövetelik: a konstruktőrök még erősebb gépeket tervezzenek, ezért már dolgoznak egy 500 lóerős traktor tervezési munkálatain. /mti/

bb 28. megkezdődött a háztáji szüret tolna megyében

vid-ju szö

1975. szeptember 7.

vasárnap megkezdődött a szüret tolna megye háztáji szőlőkertjeiben. a szeszélyes időjárás, a sok eső, jelentékeny károkat okozott a szőlőkben, s rothadás fenyegeti a fürtöket, peregnak a szőlőszemek. mindez főként a szekszárdi borvidéken megsürgette a borszőlő szüretelését, s ezért kiskert-tulajdonosokkal népesült be vasárnap reggeltől a szekszárdi és a mözsi szőlőhegy. személygépkocsik, pótkocsik, vontatók álltak a szőlőszedő és környező köves utakon, oda hordták le a termést a szőlőhegyről, mivel gépjárművel nem közlekedhettek a felvezető sáros szurdokokban. a tsz-ek lovasfogatót és vontatót is kölcsönöztek tagjaiknak. napközben újabb eső nehezítette a szőlőszedést.

a város három tsz-e közül a béri balogh ádám tsz az elmúlt hét végén kezdett kényeszerű előszüretet a rizling-szilváni fajta tábláiban, hétfőn pedig a jóreménység tsz fog hozzá a legerősebben veszélyeztetett szőlőültetvények szüreteléséhez, az időjárástól függően. /mti/

16.00/ju

- 19 -

17.30

bb 29. a népművészet vasárnapja szekszárdon

vid-ju szó

1975. szeptember 7.

Érdekes és látványos tárlatokat nyitottak meg vasárnap szekszárdon. a balogh ádám múzeum emeleti nagytermében a „jel és jelentés a sárközi népviseletben”, című kiállításnak adtak otthont, melynek keretében huszonkét életnagyságu bábun, vitrinekben - a magyar népviseletek közt a leg-gazdagabbnak számon tartott sárközit - szemlélteti az ősi tájegység ma már múzeális eszközeivel, tárgyival, a falusi élet fényképeivel. eredeti ruhákkal szemléltetik a világhírű népviselet kialakulásától kezdve, s annak jelrendszerét, amely egyebek közt viselőjének életkorára, családi és társadalmi állapotára is utalt. a bemutató sárközön kívül megismerteti a látogatókkal a síogárdi, a szakályi népviseletet, továbbá a tolna megyében élő székelyek és német nemzetiségűek ősi öltözetét is.

a múzeum földszinti termében állították ki a régi - száz, kétszáz esztendő - kéziratos és nyomtatott tolna megyei térképeket, melyekből igen sokat meríthetnek a gazdaság- és településtörténeti kutatók.

ezt követően, dr. szilágyi miklós megyei műzeum-igazgató a babits mihály művelődési központban nagy érdeklődés közepette megnyitotta a tolna megye népművészet mesterei és népi iparművészei új alkotásainak két hétig látható bemutatóját. a népi szöttesek, himzések, remekművű faragások és kerámiák husz alkotóját népművészeti könyvvel és diszoklevéllel ajándékozta meg a tolna megyei tanács művelődési osztálya.
/mti/

-. -

bb 30. felhasználható: 22 órától!

gáspár sándor vezetésével szakszervezeti küldöttség utazott prágába

mm-ju szó

1975. szeptember 7.

gáspár sándor, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára vezetésével vasárnap este szakszervezeti delegáció utazott prágába, a szakszervezeti világszövetség európai tagszervezeteinek tanácskozására. a delegációt a keleti pályaudvaron földvári aladár, a szot elnöke bucsuztatta. /mti/

-. -

17.05/ju

- 20 -

K 17.35

bb 31. rendőrségi hírek

k /jf-ju szó

1975. szeptember 7.

polgár községben lakásában halálos áramütés érte rácz tiborné 23 éves eltartottat, a kávéfőző zsinórjának kihúzása közben.

a villám halálra sujtotta kálósemjén falujában a teheneit legeltető tardik ferenc 76 éves egyéni gazdálkodó kálósemjéni lakost. /mti/

bb 32. elutazott hazánkból a szovjet pártmunkásküldöttség

be-ju szó

1975. szeptember 7.

vasárnap elutazott hazánkból az szkp kb pártmunkásküldöttsége, amely iván szokolovnak, az szkp harkovi területi pártbizottsága első titkárának vezetésével az mszmp központi bizottsága meghívására tartózkodott magyarországon.

a küldöttséget fogadta németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára. a találkozón jelen volt borbély sándor, a központi bizottság tagja, a kb osztályvezetője. a küldöttség megbeszéléseket folytatott dr. szlamenicki istvánnal, a kb ipari-, mezőgazdasági- és közlekedési osztályának helyettes vezetőjével. a szovjet vendégek megtekintették a 68. országos mezőgazdasági- és élelmiszeripari kiállítást és vásárt, valamint látogatást tettek több vidéki élelmiszeripari és mezőgazdasági üzemben.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. szlamenicki istván bucsuztatta. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

-. -

K 17.45

- 21 -

bb 33. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke

-ju szó

1975. szeptember 7.

1. magyar gazdasági küldöttség
2. film balmazújvárosról
3. tanévnyitó debrecenben
4. szolnoki küldöttség
5. illés árpád tárlata
6. fegyvergyűjtemény
7. polgári védelem
8. idegenforgalom győr-sopron megyében
9. hajózási csucs
10. cukor-szezon
11. időjárásjelentés
12. dunántúli szakmunkásverseny
13. rendőrkutya -verseny
14. árpád-ünnepség
15. szóttes ruhák tárlata
16. biológiai napok
17. finnugor napok
18. szigetvári emlékűnnep
19. fodor józsef kiállítása
20. mecseki bányászhetek
21. bányásznap kincsesbányán
22. népzenei találkozó
23. észt delegáció
24. brit építésügyi miniszter
25. mártir-emlékmű
26. déryné színház tatabányán
27. mezőgazdasági vásár
28. háztáji szüret
29. népművészeti tárlatok szekszárdon
30. gáspár sándor prágába utazott
31. rendőrségi hírek
32. szovjet pártmunkás küldöttség
33. hírjegyzék

v é g e

készült az mti belföldi szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztette: szőke sándor

- 22 -

F. 17.50

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. erkel énekverseny, brácsaverseny, - nemzetközi zenei vetélkedők budapesten

1/ró/zsu/hc/a/la

1975. szeptember 8.

a nemzetközi zenei versenyek irodája ebben az évben brácsa-és énekszakon rendez nemzetközi versenyeket. a szeptember 14-e és 28-a között lezajló zenei találkozó a brácsaversennyel indul. az idén másodszor sorra kerülő brácsaversenyre 14 országból 29 versenyző jelentette részvételét. három magyar versenyző indul, ugyancsak három versenyzőt nevezett a szovjetunió és bulgária. az ndk-n, lengyelországon és románian kívül képviselteti magát a rangos mezőnyben többek között az egyesült államok, japán, franciaország és az nszk is. az elő-és középdöntők után szeptember 18-án, 20-án és 21-én kerül sor a döntőkre, ahol a választható öt zenekari koncert közül a versenyzők 90 százaléka bartók brácsaversenyét kívánja előadni. a verseny díjairól ismert külföldi művészekből álló zsüri dönt, és a győztes a szeptember 22-i gálaesten, valamint a filharmónia által rendezett koncerteken kívül meghívást kap a versenyiroda által október 26-án rendezendő zenekari matinén való fellépésre.

az opera-és dalirodalom különböző stílust képviselő remekműveiből választottak a negyedik erkel ferenc énekverseny hazai és külföldi résztvevőit. az ária kategóriában sorra kerülő, számos ismert hazai és külföldi énekest felvonultató vetélkedőn 11 ország több mint 30 előadóművésze áll a nemzetközi zsüri elé. a 9 magyar résztvevőn kívül román, bolgár, ndk-beli, csehszlovák, szovjet énekes ad izelítőt tudásából, s nem hiányoznak majd az egyesült államok, kanada, japán és dánia énekesei sem. a verseny tradíciójának megfelelően a döntőbe kerülő 8 operaénekes színpadi jelenetekkel lép a zsüri elé szeptember 27-én este az operaház színpadán.
/folyt.köv./

- 1 -

F. 13.55